

RUH TAŞIYICILARI

Kader Dede

- Sürekli hareket eden ve bir yere ait kalamayan; değişime mahkûm ve daima yenilenmeye âşık; hırstan uzak güce, çabadan irak özgürlüğe sahip olan bir potansiyeldir, ruh. Gücünü görünmezliğinden, esnekliğinden, şeffaflığından alır. Mevcudiyetinde sınır kavramını barındırmayan, serbest dolaşımı sırasında sonsuzluğa karışandır o. Yazık ki belli dönemlerde, sınır ihlali tedirginliği ile beden hapisanesi içine hapsedilmiştir. Tanımı, sözcüklere sığmayan potansiyel bir bedene sıkıştırılmıştır. Kısıtlı, aciz, acınası, çelimsiz; kırılabilen ve kanayabilen bedene... Sıkışan ruh daralır ve bedenın sınırları onu boğar. Bu, özgürlük ateşıyla yanan ama bir bedene hapsedilmiş ruhun özgürleşme çılgılığıdır. Bedenin sınırları içinde, tenin gerisine çekilmiş olarak bağırır, çağırır, haykırır, dövünür ruh ama bit türlü sınırların ötesine geçemez, boyununu büker; hapisanede demir parmaklıkları sıkın eller gibi, kaburga kemiklerinin gerisinden hayal kurmaya devam eder.

Kaba dökülen su, başta belirlenen şekli, kabın şeklini alır; böylece, konulduğu kap kadardır su; izin verildiği kadar... Kabın dışına çıkmak için ya buharlaşacak veya taşacaktır. O da öyle yapar; dolar, dolar, taşar sonrasında ve artık bir çeşme... Bedenin boşluklarından fırsat bulup dışarı sızır ruh. Kabının fermanını tanımayıp taşarak boşluğa akan, sonra toprakla buluşan su gibi, ruh da bilincin bıraktığı boşluklardan cümlelere, satırlara akar durur. Bilincin yemişleridir böylece her cümle, her metin, her eser; bedenın toprak, yüreğin ışık, bilincin rüzgâr olduğu tüm tahayyülât kendini varoluşun eşsiz vadilerine bırakır, yeşertir durur insanı ve insanlığı...

Suyun kıraç toprakları beslemesi, ona nefes vermesi gibi ruh da beden kisvesiyle düşer ortalığa, başlar o eşsiz yürüyüşüne; kitaplar bu yürüyüşün en güzel bahçeleridir. Satırlar sayfaları, sayfalar sayfaları kovalar durur ve ruh beslenir, semirir, dal budak salar, çiçeğe durur böylece... Ayaklar, bir yeşillığe sürükler bedeni. Yeşile atılan her adımda, toprağa her temasta ruh bir zinciri daha kırar. Adım attıkça gelen ses, çalıların çitirtisi midir yoksa derinde kırılan zincirlerin hışırtısı mı? Burun, geri durur mu hiç bu cazip ihanetten; pervasızca bozulan bir anlaşmanın keyifli seyrinden... Burun, âdeta çiçeklerin tohumlarını çekercesine içine emer, koklar... Boşluğa fırsat kalmayacak kadar doldurur benliği çiçek kokuları ile. Tohumları eker, gözden kaçan boşluklara kök salsın diye... Ruh büyüdükçe beden huysuzlaşır ve kulaklar düşer hataya bu kez; bedene ihanet eder. Cümlelerin şarkısı süzülür kulaklardan içeri, ruh doyuma ulaşır, beden en yumuşak yerinden sızıntıyı bulur... Kabına sığamayan suyun tazyikli çıkışı, kabın yok oluşudur bu...

Parmak uçlarında, gözlerin en derinlerinde saklıdır bedenın çatlakları, sızıntıyı onlar açığa çıkarır. Ruhun nesneye dokunuşu böyle mümkündür... Beden ile nesnenin temasında parmak uçlarından sızar ruh, bir parçasını nesneye bırakır. Kitaptan, onun gerisindeki bilinçten sızan ruh, kitabı okuyanın gözlerinden içeri girer. Sessizce içeri giren kitabın satır aralarına sızan ruh, her okumada; okuyanın kirpiklerini aralayarak şenlendirir bedenın bütün odalarını... Kitap artık her ikisininindir; yazanın ve okuyanın... Cümle artık her ikisininindir; başlayanın ve bitirenin. Yargı artık her ikisininindir; kuranın ve paylaşanının... Yürek artık her ikisininindir; hissettirenin ve hissedenin...

Bir daha hiç kabına dönmez oradan çıkan su. Buhar veya sızıntı olarak... Cin şişeden çıkınca hangi Alaaddin onu yerine koyabilir ki? Yolculuğa çıkmış ruhu, dindirmek için kitaptan başka müsekkin var mıdır? Zamanı, mekânı, uzamı unutturarak birinin kurduğu cümleyi ötekinin tamamladığı bir buluşu var mıdır insanın, insanlığın kitaptan başka? Kitaptır ruhun gökyüzü; kitaptır, oradan akar bütün ışık ruhun çatlakları arasına. Kitaptır, kuraklık başlar, ne vakit ondan uzak kalsa ruh; kitaptır yetişir imdadına cümle, cümle bulutları, daha ilk kelimeyi damlatarak ruhun baygın dudaklarından içeri.